

Daniel DĂIANU

Conferința IMM-BNR, 15 iulie 2026

--intervenție --

1/ Rolul IMM-urilor în economie: peste 65% din lucrători, peste 51% din cifra de afaceri, 28% export, dar 35% import,... dar capitalizare precară în multe cazuri:

- mare parte din populație are venituri din activitatea IMM-uri, ceea ce contează pentru coeziune socială;
- prezență și în domenii de vârf (IT, start-ups).

2/ IMM-urile au trecut prin momente dificile, șocuri (pandemie, criza energiei, efecte ale consecințelor conflictelor militare, schimbări climatice, etc.):

- adesea au primit sprijin prin programe guvernamentale;
- recurg mult la credit comercial... numeroase IMM-uri nu sunt bancabile, Banca de investiții și dezvoltare ar putea ajuta;
- în *agrobusiness* sunt necesare asocieri și sprijin mai sistematic (politică agricolă, programe, subvenții), rolul fondurilor europene;
- o luptă constantă de purtat -- crearea de valoare adăugată mai mare (vechea constatare -- exportăm materie primă și importăm produse realizate din aceleași materii prime... o chestiune numai de productivitate?).

3/ Șoc este și actuala corecție fiscal-bugetară, ce era însă inevitabilă:

- nu se putea continua cu deficite bugetare de peste 9% din PIB, constrângere externă mare (50% din finanțare prin împrumuturi), pierdere control asupra datoriei externe (peste 60% din PIB acum, serviciul datoriei ajunge la 3% din PIB);
- în 2024 creștere PIB sub 1%, la deficit foarte mare..., deci nu este o surpriză că este posibilă o recesiune (nu adâncă însă) în 2026;
- *output-gap* negativ de peste 3% din PIB și unii ar spune că nu se impune ajustare fiscală, dar: dependența de finanțare externă; România nu este în Zona Euro (risc valutar); deficite (bugetar și extern) foarte mari cer corecția;
- se poate atenua costul corecției bugetare prin investiții publice (PNRR, S&C funds, SAFE (cât mai mult în țară, offset);
- o dominanță fiscală ține dobânzi ridicate și a alimentat inflația;
- intrarea în *Junk* este un risc major, care ne-ar complica viața mult..., costul la împrumuturi, recesiune, presiune pe leu, etc.;
- să sperăm că agențiile de *rating* nu vor retrograda România; execuția bugetară pe 5 luni, inflație în scădere vizibilă din iulie, crize politice nu sunt o anomalie în democrații;
- reducere de taxe și impozite în 2027 ar fi o mare greșeală;
- deficite mici vor reduce ratele dobânzilor, inflația, costuri pentru IMM-uri.

4/ Este nevoie de un guvern cu puteri depline.

5/ Buget în 2027: nu este nevoie de noi taxe și impozite; sugerez o indexare a pensiilor cu inflația prognozată în 2027, o colectare mai bună este vitală pentru viitor, creștere PIB probabil peste 2% în 2027.

6/ mediul extern: incertitudini foarte mari (bănci centrale renunță la *forward guidance*), fragmentare și conflicte comerciale, cursa înarmărilor (ce consumă resurse de la utilizări civile):

- AI, dereglementare în industria financiară, creditul privat, active *crypto* amplifică riscuri sistemice.

7/ cheltuielile de apărare, o mare provocare -- de la 2,4 la 5% din PIB. Sunt necesare venituri fiscale mai mari, reducere de alte cheltuieli.